Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхетаI

СЕРЛАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА,
НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТОЙ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ЕРА, 11 ДЕКАБРЬ ,1986 ШУ. ★ № 148 (7339). ★ Мах 3 кеп.

ТIехьабусараш боацаш чакхдаккха шу

Бахьанаш ца лехаш хилча

ЧIоагIа аьтуш боацаш нийсделар тхона ер шу. ДогIаш кIезига делхарах лерттIа хьа ца хулаш дьагар дукхаха боахамашкара бакъдаварш. Цу тIулакхо кIезига новкъарле янзар пачхьалкхенга продукци йохкара план нхоачашъеча: Цудуха ма нийс беттa тIехьадеш хьадалкхар тхо.

Моллагlа предприятин тIехьайисара дукха а объективни бахьанаш лехаш омма, я цIаболочу хулгалахой. Цунца цхьана цар бIаргаго безам бац дукхагIча дакъе тIехьабисара шоай бекхе болта. Фунагlа а моллагlа а дакъ бехкгохкама кIалхара бовла гIерт уж.

Ассински консервни завод ужк шерраша дика болх беш хьаенаяр. ТIаккха фу дар 1986 шера цун бахьана новкъарле еш хинна? Лаххе белгалдакхар нхоачмболлаш бакъдаваш ца хилар тха балха льаттIа хилар. ХIаьта а тIехьадисара керттера дар из довдихе, керттера оаха тIехьагIа. Тха теркама кIалхара дуллаш хинналар чурча таронех бизза пайда эцига, болхлоь лерттIа йоахко елга, кхы цхьана белгалдакхар нхоачмбоапраш. Шиг канначьа ужк оаха теркалдаь даларе дикка лаххагIа хургдар таханера тха хьожкамаш.

ДIабахача цхьаьтта бетта план нхоачапъяьйл заводо. Продукци маьхала яккхара залаяр дикна тIехьхоачапъяьл. Планагlа йоагIачул совгIа цхьа миллионна 170 эзар сома маьха ехкай консерваш, тайп-тайпара сонаш. Белгалдакха деза консерваш йохкара шера план хIаначул хго кIира хьалха нхоачашъьяьлга.

Миллта вIашIтIехьдалагIар тIехьадусалга дIадаккха? Цу хаттара цхьан денаца жоп долалургдац. Ваьхьа, керттердар кхьалъегача маьха лерттIа йоахко е тхо даьнялга да. ХIаьта моллагIча производстве маьха балха хьалаш вIашIтIехьдалагIа хьожкаш мара хилац хьокхаш.

Хьазкарда вай болхлой лаьрхIачу барикъашца IаIашбар. ДукхагIча хана тIедача латташ кхьхьера дезаш ба тха болхлой. Цудуха чIоагIа доарIхIаме да хьаьна шишаца уж IаIашбелга. Оаха из кIуркех цхьан юкъа тесса дитадар. Из а кхьдола а нхоачмбоапраш дIадаккха да завода коллективна чIоагIа новкъостал дир «Сердало» газето. Ужк шера массехназа критически корреспондейш ираьлар цун оагIонаш тIа тхо долча нийслуча нхоачмбоапарех дувцаш. Газето хоадамболаш дувцар пайда ца оаш боь тхо таронех, новкъарлеваш дIахкара дола наькъаш белгалдохаш. Тахан дукхаьл дIаьла дезаг кригнко тхона новкъостал дир.

Кхьастта теркам тIабахийтар оаха завода болх тоабара. Бехтохкамеча участказ-ца керте оттабир гIулакхех дика кхеташ бола спецназ-ца - коммунисташ. Завода фрунтови цехе IаIашбар дIачуязъзаш механизаци йир. Цо вIашIтIехьдалийтар кулгашца ду балхаш кIезиг-де, кхьалъа балха ваха муьхьавалийтар 12 сар. ХIаьта кхьасгача овсарле 2,5 процент лакхъьлар. ТIакхкхамишта дар из гIулаьх хьалхагIа? Массехн ди доакхар бобовссабаь. IаIашбар цехе дIачуязва тхо кхоа ца деш латташ. Сом, бахьадараш талхара тIера ма хулий. Цудуха цехо чакхбаха хьачъьлабIалаьле нийсса ахаш хIана баь аьле боахмалора IаIашбар. Цу тIа уж хоржашар а дукха ха йохра, дукха болхсолой оацар. Цу тайпара сомех хьаьккха сок цудуха, дика хиланар.

Доккха беркат доалаш хIама да хьаьнгча наха юкъе социалистически яхь йоагIажаелга, хьалхалаттарий опыт массанена дIабоьхийтар. Цу гIулакха лерттIа йоахко еш ящар партийни, профсоюзни организацеш. Ужк шера хержача кердача партийни профсоюзни комитеташта хьалашка хьадда денгар отгадир наха юкъе шерра социалистически яхь йоагIаяра, моральни материальни стимулаш балха юкъе йоалаера. Шн буттт мара бьнабаь ужк хувдамаш дьь, цхьабаьнгда, дикагIча оагIорахьа тоадда долдаденнад гIулакх. Завода управленое нога мара шар хьалхагIа социалистически яхьа экран. Из а духха гIча хана яьсса хуьдар. ХIанз хIара дийнахьа ю балха итогаш. Массе цехашка я яхьа экранаш. Цар тIара хIаранена хов хьалхарравор малаь. Цуьл совгIа «Консервщик» яха пенгалета а долалдаьл арахеца. Цу тIа буш шоай хьаьналлача кхьалъегача толлаеш цар, прогулаш ераш-та, лерттIа болх ца бераштта ира кринтика ю.

Доккха беркат доалаш хIама да болх массехн сменагIа бедга. Нагахьа санна хьалхагIа халла шин сменагIа мара хто болх-беш хинна надеце, хIанз кхо смена я заводе. Цудуха ден-дуь юкъера лаьрхIача 20 сахььа та на соцаш болх бу предприяте.

Сменаната, бригадашта юкъе шерра яьркай Октябр 70 шу - дузаш шийтталагIча пятилетка хьалхара шин шера задани нхоачалгIяра тIехьара социалистически яхь. Цу яхье вIашIта кхьа бетта хьалхара мотгиг да ца хеташ я консервни цех. Цуьна керте латт А. Муртазов. Нах хиотабе хоша, керда толамаш дахара уж гIулакхе йоахко е тхо даьнялга да. ХIаьта моллагIча производстве хьалхара шин шера задани нхоачалгIяра тIехьара социалистически яхь. Цу яхье вIашIта кхьа бетта хьалхара мотгиг да ца хеташ я консервни цех. Цуьна керте латт А. Мурта-з

ПАРТИЙНИ ВАХАР: ЭРГАЛОНАШ ЕЛГА СИХДАРА

ХІАРАНЕХ ТИЙША ДА

Вай мехка дуккхача мотт-тигашка кхаььег «Гроэтрубопроводстрой» трест болхлош-ца, специализированни, Вларчча пъайиг-тайпара тресто тІехкхоачашъай цкъайтта бетта алан, толаме шу чаьх а дьяхка, пятилетка шолларгІа шера лардан, пъукатарш-ца, «Перташ кхаььеган» я тха интернационалын колективаш. Шено а йоаган ала йиш я КПСС — XXVII съездо айъа хьинар тІа-гІа айдуш доагІа, аьина.

Толам банкхара ГІишлонкошта дика новкъостал ду укъаза чакхйолахь технологически мероприятеша. Уж уьттаераш а чакхйоахаран а нах ба. Мел йоккха я укъаза партийни тІаьхьа кулгалхоша. Цкъабаьсда, шоаш-м бар дІаьхьара а баьина, шоашгара масал гойташ. Цунга хьоьнан да, тІаьхьа-хьоьнаш. Закаечи бехке а вен, проектна - сметни докумуенташ тацеш дац, снабженцаша во бу, яхаш. ха йоьеш мотт-тигаш я цкъайтта уьпредседателя Вохкахьаьлг, тІаьхьа-ма. № 3 йолча ГІишлоп-монтажни управлене хьогге а баьнна6 шера план яхоачашъ-на.

Мишта вІашттехьдьашнад яз?

— ГІишлоп хьалъеш ноаллча хІара сага дова ший дъ-хаараш, — аьлар ду управление партбюро секретара М. Вровина. ЦІенхазг т т а кийдениа ДІаболадйар оаха болх! ІалашйиР шолл йолча ГІишлоп материалаш, механизмаш, тоадир — болх дечи мотт!игашта хьатІадоагІа нах-таш. Мо дишза дагдоаган, дІале ма кертера дар дацеР. Керттера дар — нах. Хьдаана наьха йоаьхо ю оаха, ДІадоьяийт хьалхашна латта декъаран. Управлене - Хара объект хьалъеча куратор хьоькаву, новкъостал ду. Партбюрос хьалдаша тІаьхьа-ма лоьттабу ГІишлоп хьа-ма-ечи. Хьаьта а нъхьен управлене а бе-бе хуз ГІулаяхан.

— Цхьа ха яр Г. Федоров керта латта участок ГІишлоп-ъосан, — йоаь управлене начальника А. Тарамова. — Управлене ноллагІошна новкъостал дир технологически ракшапна чІоагІа-ГІа, ГІишлоп-бюрос боагІ-боагІа-ча дІанийсйар коммунистан. ХІанз из управлене хьалха ДІаттаза юъъе я. Цо ду партийн организацеша йоахо еча, нъахьераша а баьта а хьалаш ІвашТехьдьаха-чуьяхкаш дІаноагІа долга.

Цхьа деаал санна болх беш я «Макат-Къулбаседа Кавказ» яха газопровод юлеш хьалъеш ГІишлоп компле-тив. Дина да укъазара монрально-психологически хьал, наха шоайла дІа-са новкъостад ду. Цунга хьежа да толамаш а. ГІадвуган да, укъаза гуо дола сурт. Сихбенна нъхьеташ боахнар БТС-142 сварочни боса хьалъеш бараш. Шин пхьаро хьал а хьежа, болхлоштта

КЕРДАЧОА ТІАКХУВРАШ

ШИЙ БАЛХАХ ВАШАШ

Каст-каста го йиш я Наьрана улишкина ГІаш лелаш, цІьъаза ламхача цІеношта е предприятеи йоккхийча корпусашта, юхе саца а сеце, урагІхьежаш, латта юкъера-ча дегІаьра сар. Цо ъьадаь духха гІирсан да гергара ма-ша, ламхача хорташка а. Ше бевъа балхага, ше йитача лера-ча хьака беъам отт цун юкъ-юкъе. Ваьтта цен ца хилча, ченаш тІа ладаро йитта ваьр-ша ъьатташ ца хилча ГІадвоа-да. Ченаш урагІ а дихийте шоаш дІабахаха — гІулаяк чакхдолаш, кхы шоашта ну хьакъеъа. ГІулаяка — ламха доацаш санна хеташ бола ГІишлонхой а мІеъна бан, — ТІачуьг кхаььагІа пре-фесси ец дуйнеТІа, йоаь вай вуначуо. ХІанз Наьране Московски конкурентни цІенош дотташ ю. Цунна ГІишлоп-бюрос саргІий-хьогІ тхо? Ший хан-наьха эша оборудовани хьаьхийташ ваначина. Цу ГІулаяка бахьана темаш лаьъ?ьа, кхыйола объекташ хьалъеча ДІааха беаш хуо болхлой. ГІишло хьалъеча вІашгІелаш тІаьхьа-ма ДІатІабелга ваначина, хьалъабаьъ, цо-бодх тоалаш. Из да бригадин-па дагадоалар.

ХІана эргалонаш еча хана хьалъеча дуъка дуна уьш тІехьа шолгІа партийн собранешка партийнн влияни чоагІъяраХ. Чакхдолаш латт карара шу, белгалъашаб дина болх бе-раш, тІехьабусараш, йоьзаш я дикагІа болх вІашТехьбаьккха партийни группаш. Кьъаста тхона хилхеташ да тІехьа-ъусачарна ю-коммунистан хьдар. ХІанзара бехкотхкамеча хана цу тайпара ХІама хида йиш йолаш дац. СОбранешкана хьалха-ъа эргалонаш елга 'коммунистий дёнал довзийТа экзамен я, яхаш. ІІаьта ГІулаяк эргалонаш е еана ДІатІаьхьа-ча ДІадоа бесса хилар. Нийса я аьина хет треста коммунистана шоай собране оттаеш йоца цкъа условн — балха итогаш ечча хана хІара коммуниста, треста болхлочу декхараш ихоачашдара юкъе хьош дока дакъа малагІа да тахнар. ПайдаЬа дац ГІишлоп хьалъеча утолномоченеш да тхо, яхаш киса кулгалъ-ъьатташ а дехка лелар. Из ишта долга хьош йола партбюро а, пъъайиг-тайпара хилар йоьг-лаш йолаш выводаш еш.

Цу ГІулаяко ІІаьхьа а тешаш ду парте хьанаш болх-ца пІукатарш-ца, «Перташ кхаььеган» я оаьІ?ьа-ъьатташ ца еш юкъера-ча ІІаьхьа-ма. Цунна ГІишлоп-монтажни управлене хьогге а баьнна6 шера план яхоачашъ-на.

Мишта вІашттехьдьашнад яз?

— ГІишлоп хьалъеш ноаллча хІара сага дова ший дъ-хаараш, — аьлар ду управление партбюро секретара М. Вровина. ЦІенхазг т т а кийдениа ДІаболадйар оаха болх! ІалашйиР шолл йолча ГІишлоп материалаш, механизмаш, тоадир — болх дечи мотт!игашта хьатІадоагІа нах-таш. Мо дишза дагдоаган, дІале ма кертера дар дацеР. Керттера дар — нах. Хьдаана наьха йоахо ю оаха, ДІадоьяийт хьалхашна латта декъаран. Управлене - Хара объект хьалъеча куратор хьоькаву, новкъостал ду. Партбюрос хьалдаша тІаьхьа-ма лоьттабу ГІишлоп хьа-ма-ечи. Хьаьта а нъхьен управлене а бе-бе хуз ГІулаяхан.

— Цхьа ха яр Г. Федоров керта латта участок ГІишлоп-ъосан, — йоаь управлене начальника А. Тарамова. — Управлене ноллагІошна новкъостал дир технологически ракшапна чІоагІа-ГІа, ГІишлоп-бюрос боагІ-боагІа-ча дІанийсйар коммунистан. ХІанз из управлене хьалха ДІаттаза юъъе я. Цо ду партийн организацеша йоахо еча, нъахьераша а баьта а хьалаш ІвашТехьдьаха-чуьяхкаш дІаноагІа долга.

Цхьа деаал санна болх беш я «Макат-Къулбаседа Кавказ» яха газопровод юлеш хьалъеча ГІишлоп компле-тив. Дина да укъазара монрально-психологически хьал, наха шоайла дІа-са новкъостад ду. Цунга хьежа да толамаш а. ГІадвуган да, укъаза гуо дола сурт. Сихбенна нъхьеташ боахнар БТС-142 сварочни боса хьалъеш бараш. Шин пхьаро хьал а хьежа, болхлоштта

уллув кхъьеган баб СМУ-3 нерттера специалистан, трестА керттера сварщин П. Грошенков. Цо дуъка кхъьяйтад база шиЙ ханнаха болх бе йолладлятара.

Кхыча тайпара дар химически реагенташ Карабудакски завода лоарХІаме йола объект хьалъеча тхона бІаргадайнар. ЦкъачоЧа дерриг а чуаьнаваца саьна хет из ГІишлоп хьалъара оттаьяча мерорприятеша: кхоастайый материалаш, конструкцеи хьакхйтара йола шоа, хов дІаъаш ма-ечча болх беча мастерскеи техник, дика дан кхаьнаг-ма хьалаш. Ншитта дале а, хьалх тоабе гІерт коммунисташ, Хьаьнгарчьи вай масаца, Тогдиева Юсапа новкъостакеси дергаца. ЦаІи ахи план яхоачашъеш хьайоаг1а из. Ишитта хІидараХ дожнаал це деанаш вар бригадин, цкъабакъда, из раьза баг.

— ДуххагІа а дикагІа а болх бе гІерт тхо, — йоаь цо. — ХІаьта а гІулаяк оттина дика йиш йолаш дац, ваказачина бехнагІа болх юкъъаьга буьл. Массасца тхо-на дагдоалар цаІ да: нкхонах хьалха а боацаш ду дуъка-сарггий-хьогІ тхо? Ший хан-наьха эша оборудовани хьаьхийташ ваначина. Цу ГІулаяка бахьана темаш лаьъ?ьа, кхыйола объекташ хьалъеча ДІааха беаш хуо болхлой. ГІишлоп хьалъеча вІашгІелаш тІаьхьа-ма ДІатІабелга ваначина, хьалъабаьъ, цо-бодх тоалаш. Из да бригадин-па дагадоалар.

Хіана эргалонаш еча хана хьалъеча дуъка дуна уьш тІехьа шолгІа партийн собранешка партийнн влияни чоагІъяраХ. Чакхдолаш латт карара шу, белгалъашаб дина болх бе-раш, тІехьабусараш, йоьзаш я дикагІа болх вІашТехьбаьккха партийни группаш. Кьъаста тхона хилхеташ да тІехьа-ъусачарна ю-коммунистан хьдар. ХІанзара бехнотхкамеча хана цу тайпара ХІама хида йиш йолаш дац. СОбранешкана хьалха-ъа эргалонаш елга 'коммунистий дёнал довзийТа экзамен я, яхаш. ІІаьта ГІулаяк эргалонаш е еана ДІатІаьхьа-ча ДІадоа бесса хилар. Нийса я аьина хет треста коммунистана шоай собране оттаеш йоца цкъа условн — балха итогаш ечча хана хІара коммуниста, треста болхлочу декхараш ихоачашдара юкъе хьош дока дакъа малагІа да тахнар. ПайдаЬа дац ГІишлоп хьалъеча утолномоченеш да тхо, яхаш киса кулгалъ-ъьатташ а дехка лелар. Из ишта долга хьош йола партбюро а, пъъайиг-тайпара хилар йоьг-лаш йолаш выводаш еш.

Цу ГІулаяко ІІаьхьа а тешаш ду парте хьанаш болх-ца пІукатарш-ца, «Перташ кхаььеган» я оаьІ?ьа-ъьатташ ца еш юкъера-ча ІІаьхьа-ма. Цунна ГІишлоп-монтажни управлене хьогге а баьнна6 шера план яхоачашъ-на.

Мишта вІашттехьдьашнад яз?

— ГІишлоп хьалъеш ноаллча хІара сага дова ший дъ-хаараш, — аьлар ду управление партбюро секретара М. Вровина. ЦІенхазг т т а кийдениа ДІаболадйар оаха болх! ІалашйиР шолл йолча ГІишлоп материалаш, механизмаш, тоадир — болх дечи мотт!игашта хьатІадоагІа нах-таш. Мо дишза дагдоаган, дІале ма кертера дар дацеР. Керттера дар — нах. Хьдаана наьха йоахо ю оаха, ДІадоьяийт хьалхашна латта декъаран. Управлене - Хара объект хьалъеча куратор хьоькаву, новкъостал ду. Партбюрос хьалдаша тІаьхьа-ма лоьттабу ГІишлоп хьа-ма-ечи. Хьаьта а нъхьен управлене а бе-бе хуз ГІулаяхан.

— Цхьа ха яр Г. Федоров керта латта участок ГІишлоп-ъосан, — йоаь управлене начальника А. Тарамова. — Управлене ноллагІошна новкъостал дир технологически ракшапна чІоагІа-ГІа, ГІишлоп-бюрос боагІ-боагІа-ча дІанийсйар коммунистан. ХІанз из управлене хьалха ДІаттаза юъъе я. Цо ду партийн организацеша йоахо еча, нъахьераша а баьта а хьалаш ІвашТехьдьаха-чуьяхкаш дІаноагІа долга.

Цхьа деаал санна болх беш я «Макат-Къулбаседа Кавказ» яха газопровод юлеш хьалъеча ГІишлоп компле-тив. Дина да укъазара монрально-психологически хьал, наха шоайла дІа-са новкъостад ду. Цунга хьежа да толамаш а. ГІадвуган да, укъаза гуо дола сурт. Сихбенна нъхьеташ боахнар БТС-142 сварочни боса хьалъеш бараш. Шин пхьаро хьал а хьежа

Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совете

Нохч-ГІалгІай АССР Министрий Совета аргІанарчу заседане дийцар «НГІАССР Министрий Совета доаллахара бохамаш 1987 шера экономически социальни программа ГІахара. ГІаччахьалхен плана проектах лаьца. Белгалдаьккар, НГІАССР Министрий Совета доаллахара промышленни предприятеша тІеоагІача хана продукци кхолун дуккаГІа арахецна а паччахьалхенга йохка а лаьрхІалга. ГІаччахьалхен капвложенеи моттигера Советийн чотагІа 1987 шера дуккаГІа хьалъегІ ьа бахача наха кха фусамаш. ДІахо дегІадоГІаргда халІха эца товараш арахецара ГІулакх, дуккаГІа дергда бахача наха бытовой ГІулакхаш.

Заседане ишта дийцар «Наьха фусамий хьалаш тодареи жилищни фонд лорабар ІалаІандареи законодательство Нохч-ГІалгІай АССР бохамий органашеи халІха депутатий Совета исполкомашеи мишта г1еладь. Куйполкомаш гІалдахьккар, ГІишлой - монтажни ремонтно - ГІишлони балхий динал лаххьара, планаш кхоачашъяра министер - стеран заместителеи ведомствашкей холун дола хувшаша ца хинзира. Хланз а йолаш я горисполкомаш, райисполкомаш цІенкаштта недостижаш йолалашехьа, бахача наьха цІенош експлуатеде хьайдеш йола моттигаш. Иш бахьана йола 1985 шера отчетноста юкъера яьккхай 2,6 эссе квадратни мётр фусамий майда.

НГІАССР жилищно - коммунальни министерство 10 бетта 89 процент мара хоачашъяра маьлхенга ремонт яра план. Капитальни ремонт яра хьахьожадьча ахчах 238 эзар сом кара ца дерзадеш дисад. Чакхдаьлла бахача наьха цІеной технически хьал минттад хьожаш леладу балхаш.

Грозненскин Аргунскин горисполкомаша кхоачашъяш маневренни бахача наьха цІеной фонд хьаяра задани.

Дуккхача министерствашца, ведомствоша кхоачашъяр капитальни ремонт яра задани. Бахача наьха цІеношта капитальни ремонт яра хьахьожальча средствех ихьайтта-лагІча пятилетка шерашка кара ца ерзаеш йисай «Грознефть» объединене (90 процент), «Грознефтеоргсинтез» объединене (84 процент), Нохч - ГІалгІай гІишлоп управленне (82 процент), Грозненски машиностроительни отделение (67 процент).

Дукха летъ бака наь ГІишлоп во хьалъю, царна лерттІа ремонт яц, доаг дан, бахара хьалаш дезаш да, яхаш. Нохч - ГІалгІай АССР жилищно - коммунальни бохама министерство, горисполкомаш, райисполкомаша, ведомствоша лерттІа тІахьожам лоаттабан цІеношта доаг минштта ду, порядок ян кварторан ДІаларан фусамаш эпачен наха учет лелаеча. Цу гІулгІаьча боагІІа тІахьожкье дораяра хьал мишта латта а.

Хьоалаш делгга дехкар дуккха дукха болх бе бена вай хьаьжа тІекъа ГІа, социалистически доалаьке лораечаХІаране бекхтоккам лаккбара а царна материалаш стимулировайш еара вІашТехьалаьккара а даьккье. Тхога хьатъа, хІаьта цу тайпара опыт йолаш а я, хьалдаеч тайпай материальни ресурсеш, ма-хаьк бохкьошта премеш телара положени вІашаГІоллилга Іалаидита бакъъхьа хуредар. Иштта дича ишйа куггар монтажникаш ларбина охрана еррига лични состава аттестаци елга а.

ТІехьъарча шерий практикаш хьалъехьад кумча правоохранителаш органаша санна, чурча ГІулакхий органаша а, хьалаш гучадаьра дукха хІама дальта. Иштта, ишта шера фабрал бетта Сунженскей районни халъха удор дийцар «Путь к коммунизму» колхоза, ресчетни отдела бухгалтера В. Кузиной дош. Цига тІаьхьа ишта ладог а эцаш, 1984 шера март бетта дена 1986 шера августбетгера кхачаьда цийг гаргатча наха цІерадь на доагІаш ахча а яздаь. 1660 сом шиЙ киса чу дилла хинад цо. Колхоза болхлонтаь алапи седеча кинжал ГІа ца доагІа ГІатоьаран, тоаларш, цІендарш деш хиннад. В. Кузинас. Цу тайнара вайлоаланиа а дезаь 6688 сом дола зуламаш даьл ахчах ца. Масала, автотранспорта Нохч - ГІалгІай территориальни производственна учбаза Грозненски - СМУ - нерта терча бухгалтера З. Катермановас, кассир хиннача М. Багаевайца хьалъхе Іарг а даьлла, хІинцьалъа 1987 сом ахча, «Чечнигсельстрой» треста ЖЭУ начальник хиннача Х. Дадаевас слесаредалаг-сантехниках балха дІанйъ цо, ьына ДІаязьвь хиннан цига шаккха болх баь воаца нич саг. Царна издаь хинна ца доагІа ГІатоьаран, тоаларш, цІендарш деш хиннад

ОЗИЕВ Салман.

ГIОВТТА, ХАЛКЪАШ!

Гlоттаьчча тола дуьзал,
Хьалъайдеъча туре кIал
Латташ сеина, ма дий тахан
Дерригача дуненан хьал.

Америке мехка дешна
Кхайлар!, гучаъь гергаш дахь.
Капитала вузлъан ламаш
Дуне цу тIа кхочачадь.

Хьажъкан долча наха IилмаI
Бахар тоадеш пайде эш.
Америке тIема зуламах
Дуне дизаш руьзъка хеч.

Герз мел долча гергаш
чIоаргIаг!

ТIема йола дахьале
Ма йий дуненан халкъий
цхьоаргIо —
Цуьа барт бола адамаьл.

Гlоттта, вокхо, зIамга мелбар,
Гlоттта, дерриг адамаш!

Ма хазийта исанол белхар,

Берий, истий уьсамаш!

Халкъо гейшад тIема зулам,
Бларгабайнаб боабу наж.

Шербе тIема дахьал болам,
Лорабе нах цун унал!

Тlом мел болча — белхар,
бекар.

Машар болча — ираз дел.

Тlомцар къовсам —
из да дехьар,

Машар — из я халкъий кхел.

Гlоттта, халкъаш,
вIашагIкхетта,

Машар кхайкош,
цхьа барт бе.

Тlемах ерриге планета
Тешам болабеш лорабе!

БЕРРИГА БЕЗАМ – БЕРАШТА

Хьехархо... Ма бохкна чу-хоалцам болаш дош да из!

Вай вахаре эгIара ираз ег!а йола ха — берал дувзалу цунна. Хьехархочо хьалелл вайна хьалхашна Iилман наькъаш. Цо Iомалу вай Дахье, Iалам, вахар деза, заманна гIа баха.

Царех цIа Малгобекерча № 4 йолча интернате гIалгIай мотти литературен хьехаш йола Ахриева Хьажбикара Хьанифа. Дукха низ, хьинар, безам. ДIабеннад цо яхьуш йоагIача тIехьеч марксистско - ленинскн сахьтам айбеш, наьна метта хозал берашта дIайбозийтаьч. Цун урокаш йолча хана бовз деш пIерашта гIалгIай къамел багахбуьнам, З. Малмсагова, Т. Бекова, Д. Яндиева, Ху. Осмиева, И. Базорнина, кхыч кхоллаламаш, Кавказа Iаламан. Хьинаре данъа лоаш Хьажбикара Хьанифас интернатерча а, райкомера а методически объединенен балка нохье, гIалгIай меттаера грамматикан литературан учебникаш арахецна.

СУРТА ТIА: Хь. Ахриева.

Б. БАБХОЕВА сурт.

ПОЭТА ЗОВНЕ ОАЗ

Кепатеха араьыннача ший тIехьхьарча стихотворене тIа поэта И. Р. Погореловс ишта ца йоаь ший дега хIанзарча хьалах:

...Ер ийй-те са «болдински гуйре»?

Иван Романовичах бехи баканца йини ец духхьал хоза дош алара цунна дагабеха муьга ба из. аьина. Вахара деношна хьехьача гуйрен доцоча хаьага дIалеташ — чIецинг. Цудухьа форда тарга ме гIорт шерлуш доагIа хий саина йоккхагIа, хозагIа, тайжагIа хинна дуй поэтн чесни оаз.

Суйженски районни газета дешараш дIаIемаь цун стихашна, боккхача безамца деш поэта Ирригача нуг!ан. ХIана? КIн канаш санна лаьттанца буьзам болаш уж доландаь... Поэта дай ахархой хиннаб. Ший дай-дахь ишта ядду цо:

Цо мангал бера хецанзар,
Из вежар турпал мо.
ДIавеллар юрто воккха саг,

Сийдола ахархо.
ЗIамига волча хана денз сомабаьлар цун дег чу иллепцара, муьамашцара безам. Шо а Iомайир тайп-тайпара музыкальни инструментнан. Iаламах, лаьттан хоналах, ахархочун балхах дар кIаьнка даьха нллеш.

Каста юртбоахама техниканга деша этар Погореловс. Цу хана дежа ялат кхедеш стихаш изъешин хьапог агIа из. ЛадугIаI поэта муьгIараша:

Уьх са ба ёаалл маьхха
хьоанал,
КIаьда хет са куьга из.
Цунца ма йий лаьттан

Цунца ма бий халлеъа низ. Из стих «Советская Россия» яхача издательстве арадьяннача коллективин сборнина юкъеъначу.

Лаьттанца гI болх юкъаг!ба-заш 1941 шера — Иван Романович тIем та вахар. Диъ шера моастагIоа дуьхьалъаьттар из, котвалар. Цавеча мара хандар цунна ший воккхагIоала ши воша тIема аренашка бисалга. Поэта ялуг:

Уьх лаьхьа бийшар,
Шоай декъар диззаш
цуьнан.
Цу ший кIаьнкашца.

— Из сай ираза да е дац хац сона, — йоаь поэта, — цIаккха а поззех профессе е гIийратъаш со. Стихаш сона дегаIех хьакхолла, социальни хьинар айду низ хинна.

Ха дIа ме йоаь кIоарригIа маIан долаш хул И. Погорелова стихаш. Кест-кеста хьа-ва йини я уж школашна, цIейи долча деношна, ветеранаш вIашагIкхийтта-ча. Дар-ведаш Советски сагa вахар. Дайхе, ираз кхоанг. Поэта поззе керттера уйла — машар.

Дуккхача шеранка Сервовздержера юрт6оккъам техникуме заочни отделене заведующи хинна Иван Романович Iем та вахар. Диъ шера моастагIоа дуьхьалъаьттар из, котвалар. Цавеча мара хандар цунна ший воккхагIоала ши воша тIема аренашка бисалга. Поэта ялуг:

Уьх лаьхьа бийшар,
Шоай декъар диззаш
цуьнан.
Цу ший кIаьнкашца.

— Из сай ираза да е дац хац сона, — йоаь поэта, — Дуккхача шеранка Сервовздержера юрт6оккъам техникуме заочни отделене заведующи хинна Иван Романович Iем та вахар. Диъ шера моастагIоа дуьхьалъаьттар из, котвалар. Цавеча мара хандар цунна ший воккхагIоала ши воша тIема аренашка бисалга. Поэта ялуг:

Уьх лаьхьа бийшар,
Шоай декъар диззаш
цуьнан.
Цу ший кIаьнкашца.

— Из сай ираза да е дац хац сона, — йоаь поэта, — цIаккха а поззех профессе е гIийратъаш со. Стихаш сона дегаIех хьакхолла, социальни хьинар айду низ хинна.

Ха дIа ме йоаь кIоарригIа маIан долаш хул И. Погорелова стихаш. Кест-кеста хьа-ва йини я уж школашна, цIейи долча деношна, ветеранаш вIашагIкхийтта-ча. Дар-ведаш Советски сагa вахар. Дайхе, ираз кхоанг. Поэта поззе керттера уйла — машар.

Дуккхача шеранка Сервовздержера юрт6оккъам техникуме заочни отделене заведующи хинна Иван Романович Iем та вахар. Диъ шера моастагIоа дуьхьалъаьттар из, котвалар. Цавеча мара хандар цунна ший воккхагIоала ши воша тIема аренашка бисалга. Поэта ялуг:

Уьх лаьхьа бийшар,
Шоай декъар диззаш
цуьнан.
Цу ший кIаьнкашца.

— Из сай ираза да е дац хац сона, — йоаь поэта, — Дуккхача шеранка Сервовздержера юрт6оккъам техникуме заочни отделене заведующи хинна Иван Романович Iем та вахар. Диъ шера моастагIоа дуьхьалъаьттар из, котвалар. Цавеча мара хандар цунна ший воккхагIоала ши воша тIема аренашка бисалга. Поэта ялуг:

Уьх лаьхьа бийшар,
Шоай декъар диззаш
цуьнан.
Цу ший кIаьнкашца.

— Из сай ираза да е дац хац сона, — йоаь поэта, —

Керда книжка

«КАМАЬРША ДЕГАШ ДОЛА НАХ»

Журналиста Матиев Вахий материалаш каст-каста араювз республиканскн газеташ тIа.

Уьх деношка Нохч-гIалгIай книжни издательстве арадьяннад. Матиев Вахас производства хьалхалатта-рашта, Iилма-техническа прогресс сихъеш кхъьхьегаш барашта, кагIрчой хьехьаш-чашта хетаь язъьлча очерк-ках статьа сборник. Цу ший книжках цо тиллай «Камаьрша дегаш дола нах» яхаIIи. Цо вайна бовзийтараш ба а ба камаьрша а, цIена а, шоай хьалчалча кхъьхьегамца Нохч-гIалгIай республика сий доаннхаш бола нах. Царна юкъе ба Социалистическа Хьехьегама Турпалаш — Кодзоев Бахьаудин, Ведеринков Николай Иванович, Гайтамиров Ширвани, Сандов Бауди, жа Iуй Эсмухамбетов Наурды, Хамидов Элмарза, кхыбараш. Автора очерний турпалашта юкъе ба цIи хеза газосварщица Умалатова Сажа, гIишлонхо Чемоев Iаддал - Хьамид, оператор - коллектор Саутиева Мареи, цекара свеилаш кхеош йола Энгласова Совхьчт, кхыбола нах.

«ТАМАШИЙНА БЕШ»

Ишта цIи йолаш да деша даха ха йоалача берашта лаьрхIа нохчий меттала аран-дальне вIамига книжка.

Сенах лаьца дувш шоай стихашка поэташа Кагермнов Доккас, Сараканев Хьамзата, Ахмадов Мувсас, Маманаев Эдуарда, Сулейманова Зайнаба, Батаева Зинас, Ахмадова Тамарас, кхычар? Нохч - гIалгIайчен хозача Iаламах, берий дикача а эздийча а гIулархех. Бераш тIехьех пар дикадар хьалладе, вочунца къовсам лоаттабе, кхъьхьегам бесе, Iалам доладе.

А. БЕК.

ЛИТОВСКИ ССР. Тахиаритмена хирургически дарба дараш диагностикаи керда методаш вIашагIкхоахарахи клиническа практике пайда аьраш ССР АМН член-корреспондента Бредикис Юргисан каунасски медицински института биологически Iилмай доктора Букаускас Феликсасан СССР АМН А. Н. Бакулева, цIерагIча дегеи-дега пхьын хирургеи Институтера медикий группаца йхьана 1986 шера СССР Пачхьхьалхен премиенаб.

Дега ритм телхача цун хирургически дарбен диагностикаи ира лаьрхIа Iалиакопа специальни аппаратура а хьанаб. Этгара кердагIйола методаш вIашагI а ехкаб. Каунасски медицински института базе вIашагIъеллаб Ю. Бредикиса кулгалдеш йола электрокардиостимуляции ираи геттара чIоагIа телхача дега ритма дарба дараш лаьрхIа йола Ерригсоюзни центр.

Цамогаш волча сага дегара болх байта аппарат шийца йоаь IIамига генератор йоллара нахьъаьта дега электрически стимуляци ираи центре, каунасски хирургаша дайбоаь дега ритм чIоагIга телхаеш йола айне моттигаш, ухъаза юкъеъоалаьш шелалца, лазерни сералца, электровозделхетна пайда эшаш ира операце нохчийн методаш.

СУРТА ТIА: операци ен латт. Аьдлехьара кхоалгIа-вар — Ю. Бредикис.

К. ЯНКАУСКАСА сурт.

Граждански оборона — лоархIаме гIуларх

Вай республике цIенкъаттa леладу граждански оборона гIуларх. Хьара шера чакхдоьх цун военизированни йоаца формированеш ницца йий Ленински, Октябрьски, Стропромсловски, Заводской районий военизированни йоаца формированеш, ницца граждански оборона нормативаш кхоачашъеча ноаш дарха толамаш гойтаеш хилар кхъча районашкара формированеш а. Цига дарца хоацаш бар спасателаш, сандружинникаш, разведчикаш, санитарш. Цун па илийтара тIехьа болх беш йола отделенеш.

Дикагlа лархIа метагрIбалаш я общественни порядок лораяра минис т е р с т в о, НГIАССР МВД цIераш па ховлийтара охрана управленн, унахцIено дораяра министерство, «Чеченингушснабсбыта» университални объединени, «Грознефтеоргснигтеа» производственни объединени, мехха дабита институт, кхыяраш.

Цхьабакъда, гIула и х а ш кхъьхьа бесса латт Нохч-ГIалгIай паччахьалхен педагогически институте, Старосунженскоста Советс, «Юбилейный» совхозе. Цу моттигашка йоагIаш йолу кIайчо а гIа чакхдаккхазар граждански оборона дн.

И. КОНОВАЛОВ, НГIАССР ГО штаба начальника по прнвагандa отдела заведующи.

Дог-уйла спортага йолаш

Дунен спортивни вахаре лоархIаме моттиг дIалаьшар духха хд йоацаш Болгаре чакхьъьннача еэача атлетикех йолча дунен чемпионато, ХIанз а дувш цун юкъкхамаш спортивни общественосто. Нохч-ГIалгIайче Советски Союза сэача атлетика йоккхагIйодча центрех наI хиларах тарра, терхам тIабатIйра хьож парга вай республикера спорта специалисташ а.

Софие хиннача яхьашца дакъа лаьъача СССР вIашагIкхийтта команда муьрашца Грознера ирс динамовец вар: Седаев Мухади (60 кг), Арсаманов Исраьил (82,5 кг). Балаев Руслан (100 кг). Спорт дукхаеза-рашта хов вай мехнарча атлеташа шиъ дошс. йиъ дото, шиъ бронза медалаш яьхьа-га, цхьа спортсмен вIалла висалга. Командни яхьашка хьадха ба болгараш, вай команда шолгIачча моттиге мара ли. Фуд толам банкка нохчыьар-ле льр?

Из хаттар дир оаха мехка вIашагIкхийтта команда тренерски группа йоаьхьонца-гочуна. РСФСР заслужений тренерга И. Кодзоевн дунен чемпионата яхьашка хьоажан тиннача тренерга И. Остапкнчетев.

Чемпионат дIаяхьара дика кийчьеннаер болгарски столица, хоза тоаьлар спортсменаш баха, цар салоIа, IIлама да. Цу тренировкаш чакхдоаьх моттигаш. ТIехдика вIашагIкхьалкхаяр реклама. Иёс. зсар сар чувода зал кIара дайнаъьа тIаяр ашна хьалхазар. яхьашца хьажа безам бола дукха нах билеташ доаяш бусар. Пе-ревзяшш йолча хана помоста тIа арадаьр штангнс-таш-кхаланх. ХIанз сар цепвалаш цар 100—120 килограмм дозал . дока штанга хьатъайеш бларгIйча. Лаьрхlа да хьагIадоагIача шера денз кхалнаха-штанги-сташтга юкъера дунен чемпионатан чакхъьха.

Вай атлетех этгара хьалха помостга тIа баьлар А. Колокольцеи (52 кг) А. Мирзояни (56 кг). Тренераша лерхIачох, доноча-рга даха йог дене а, доча медалаш яхьа есаи бар уж. Цхьабакъда, цнина атлето яхоалгIа моттиг мара яхнканзар. Цо юрдаеIIхьар эй тренераша. Шу дерриг а йолаш, мала араваляйта мегарг!а аргIанарта дийнаъь. Шоай дозал 60 кнлограмм долча атлеташа юкъе вар. Седаев Мухади. Дебютант кийча вар яьлаьа. Цхьабакъда вай, тренераш цекхбалар, цу категоре дакъа лоапаш цIи тренераш. Гареки штангист Шеламанов а ва. цунгара совле яккха тхьаннена а могаргдан, аьина. Цудухьа М. Седаев яхьашта ара па вийтта а, доккхагIа дозал долча яхь категоре шишша атлет отта-ве а лаьрхIар. Из дерриге а хьаллара командин моттиг яккхар духьа...

И. Кодзоева дувш.

— Деллчеп тIехьаIа шн сахьат дьаннача хана, М. Седаева болх беш вар ею. Цул тIехьаIга тараза тIа ваа вевар вай спортсмен. Из де тхьо минута йисача ха-на, хъьаьлар тхога тренера-ша лаьрхIар. ДIахо хиннача хьахьекхар из гIалат долга. Яккха йиш йола доте медаль йоацаш йисар вай команда.

ХьатIанхьачар И. Арсамаков помоста тIа вала вевза ха. Цу хана болгараша пхи доше медаль яр, вайга цхьаккха а яцар. Цу гIулакхо шеибакъаяш духха бар. Цхьабакъда, Исраьил вохан-заР.

— Сай иш дIакхоачар дерrда аз, — аьлар цо тренера яхьаш ахлале массеех сазаьат хьалха. — Цох тешна мегарг!а шоана.

Цо да а дир шийна могар: шоллагIа моттиг. Котвалар дунен рекорд оттаьл О. Златев.

ХIанз вай республикерча берригача наьха уйлаш Р. Балаев помоста тIа ва-лаРИЯ ловзенна яр. Тренера Н. Остапнос ишгта дувш цох лаьца:

— Сона хетачох 100 килограмм дозал долча материторе пььларгIа хьоажаш дола цш спортсмен оттавар нийса дапар. Ховш ма дий Руслан цу тайнарча яхьашца пухьашца ваха волгIа. Вай спортсменаша шоайла къовсам лоаттабир, хIаьта «дьята кхаойлгIа» румына Нику Влада яхьачар. Кхы яьлаьча а да белгалдаккха дезаш: 187,5 килограмм дозал лоа штанга хьалъаьйир Руслана, сона хетачох дерлига а баьлаьча а дакъар цо, нхьабакъда, судзкоша из ДIалархIанзар. Цигара денз дIадоладеларг халагIдар: Валдена Виньагlв моттиг ма-ра ерюхиндар. Цун новкъа-ста Б. Серегина доте медаль кхььхьар.

Вйалла аьттув па боалаш чакхъьлар яхьаш Тарарш-ко Леонида (110 кг совгIа).

Ишгта я-их дунен чемпионата вайна салоIам бер Йоаьа этогаш а урокаш а.

ДIалхача сезоне шоала халахетар хиннад М. Седаева. ХьалхагIа Карл-Маркс. ШтадIте Европа чемпионат йолча хана, цунна когнзета врезвлгIтар Сарнисян. ХIанз цу тайнара моттиг нийсъеннай Софие а. ХIаьта а Мухади вихза спортсмен во, из течнш на толамаш даха кхы а ха хургIолгах.

— ХьатIадоагIа шу хIара спортсмена чIоагIга бекхо-кхаме а. — йоаь цо, цул тIехьаIга Олимпийскн шу хургда.

Ишгта уйлаш йолаш ва Балаев Руслан а.

ТIакхиа И. Арсаманов? Уьх цунца дика дешан чакхъьхьакхай цо хьехархой института физвоспитание факультет. ХIаьта спортеруна-ний наькъах атлета ишгта дувш:

— Са ерригга уйла дунен чемпионате дошо медаль яккхарца юозаенна яр, ХIанз ахьтуга балаелар. ДIахо йодача хана фу хургда сага хан. Цхьабакъда, аз дерриге а дергда лаьрхIар хгоачаш-дара. ХIаьта йоаьа спорт йита сеан са хьагIахкхоче. штангапара доттагIаш дIатоссаргдан, берригга низ дIалургба кхоаа атлеташ хьалхехбар. Из де гIо дерrда сона дуккхача шерашка Iоаьыча опыто, спортага болча безамо.

Т. СОКОЛОВА.

Чемпион

ХИННАР

Чехословакерча цхьан гаъето ший дешарххошна хаттар делар: «Io ца йоажеш, коцаца масаза бургац хьалтаса могаргдар иоанка, кочаца бургац хьалтаса могаргдар иоанка, цхьаьнга ара па вийтта а, доккхагIа дозал долча нхьа категоре шишша атлет отта-ве а лаьрхIар. Из дерриге а хьаллара командин моттиг яккхар духьа...

— Аз-м кхы а хьалъаттарьъар бургац, — аьлар царга Богумила, — шоана хьалхашка тоам ца хета мара.

Дешархочун календара тIара.

Чехословакерча цхьан гаъето ший дешарххошна хаттар делар: «Io ца йоажеш, коцаца масаза бургац хьалтаса могаргдар иоанка, цхьаьнга ара па вийтта а, доккхагIа дозал долча нхьа категоре шишша атлет отта-ве а лаьрхIар. Из дерриге а хьаллара командин моттиг яккхар духьа...

— Сай иш дIакхоачар дерrда аз, — аьлар цо тренера яхьаш ахлале массеех сазаьат хьалха. — Цох тешна мегарг!а шоана.

Цо да а дир шийна могар: шоллагIа моттиг. Котвалар дунен рекорд оттаьл О. Златев.

ХIанз вай республикерча берригача наьха уйлаш Р. Балаев помоста тIа ва-лаРИЯ ловзенна яр. Тренера Н. Остапнос ишгта дувш цох лаьца:

— Сона хетачох 100 килограмм дозал долча материторе пььларгIа хьоажаш дола цш спортсмен оттавар нийса дапар. Ховш ма дий Руслан цу тайнарча яхьашца пухьашца ваха волгIа. Вай спортсменаша шоайла къовсам лоаттабир, хIаьта «дьята кхаойлгIа» румына Нику Влада яхьачар. Кхы яьлаьча а да белгалдаккха дезаш: 187,5 килограмм дозал лоа штанга хьалъаьйир Руслана, сона хетачох дерлига а баьлаьча а дакъар цо, нхьабакъда, судзкоша из ДIалархIанзар. Цигара денз дIадоладеларг халагIдар: Валдена Виньагlв моттиг ма-ра ерюхиндар. Цун новкъа-ста Б. Серегина доте медаль кхььхьар.

Вйалла аьттув па боалаш чакхъьлар яхьаш Тарарш-ко Леонида (110 кг совгIа).

Ишгта я-их дунен чемпионата вайна салоIам бер Йоаьа этогаш а урокаш а.

ДIалхача сезоне шоала халахетар хиннад М. Седаева. ХьалхагIа Карл-Маркс. ШтадIте Европа чемпионат йолча хана, цунна когнзета врезвлгIтар Сарнисян. ХIанз цу тайнара моттиг нийсъеннай Софие а. ХIаьта а Мухади вихза спортсмен во, из течнш на толамаш даха кхы а ха хургIолгах.

— ХьатIадоагIа шу хIара спортсмена чIоагIга бекхо-кхаме а. — йоаь цо, цул тIехьаIга Олимпийскн шу хургда.

Ишгта уйлаш йолаш ва Балаев Руслан а.

ТIакхиа И. Арсаманов? Уьх цунца дика дешан чакхъьхьакхай цо хьехархой института физвоспитание факультет. ХIаьта спортеруна-ний наькъах атлета ишгта дувш:

— Са ерригга уйла дунен чемпионате дошо медаль яккхарца юозаенна яр, ХIанз ахьтуга балаелар. ДIахо йодача хана фу хургда сага хан. Цхьабакъда, аз дерриге а дергда лаьрхIар хгоачаш-дара. ХIаьта йоаьа спорт йита сеан са хьагIахкхоче. штангапара доттагIаш дIатоссаргдан, берригга низ дIалургба кхоаа атлеташ хьалхехбар. Из де гIо дерrда сона дуккхача шерашка Iоаьыча опыто, спортага болча безамо.

Т. СОКОЛОВА.

ТЕЛЕВИДЕНИ

11 ДЕКАБРЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Хьа».
8.40 — «Хьайбай дунен тIа».
9.40 — «Мерой». Художественни фильм.
11.05 — «Кердадараш».
14.30 — «Кердадараш».
14.50 — «Iилмин хьакъегаш». Документальни фильмаш: «Будни одного района», «Деловой подход».
15.40 — «Эрсий къамел».
16.10 — «Эрсий музей».
16.45 — Н. Носова турпалхой эпизода тIа. «Незнайка в солнечном городе». Мультипликационни фильм. 8, 9, 10-гIа серинаш.
17.40 — Дiалоих Ерригсоюзни конкурсе «Молодые голоса» кхыбараш Т. Мурзинаси А. Гацеенаси.
18.00 — Госпремнеи дикала тIехьара йовсеш.
18.30 — «Хьай могаш хила безам бале». 3-гIа передача. «Шанхса а тIехьа дIе».
18.45 — «Тахан дунен тIа».
19.00 — С. Рахманинова произведенеш кхочушйеш РСФСР халкъа артиста Т. Новиковас.
19.15 — «Минис из Тамтера прост сделать». Телевизионни художественни фильма премьера.
20.50 — Шахматех Европейски чемпионат кубок. Финал.
21.00 — «Хьа».
21.40 — Композитора В. Шаинан творчеств.
Перерыв йолча хана (22.45) — «Тахан дунен тIа».

II ПРОГРАММА

8.00 — Iуйранара гимнастика.
8.15 — Документальни фильм.
8.35, 9.40 — М. Ю. Лермонтов. «Бородино». 4-гIа класс.
9.05, 10.10 — Английски мотт. Iомабу 1-гIа шу. 29-гIа передача.
9.30 — «Хорман». Iилма - довзийтара фильм.
10.05 — СПТУ дешархошта. Юкъара биологи.
10.35, 11.40 — В. Г. Короленко. «Дети подземелья». 5-гIа класс.
11.00 — «Наьна школа».
11.30 — Iилма - довзийтара фильм.
12.10 — Хьехархочун экран. Обществоведени. 10-гIа класс.
12.40 — «Контрольная для взрослых». 10-гIа передача.
14.10 — «Дошо нана». В. Астафьев. Произведений оагIонашна гIоллра.
14.35 — «Кердадараш».
17.05 — «Реформа скоку». Телевизионни фильм.
17.45 — «Литературни пIаьрасиаш».
18.15 — Кинонурнал.
18.25 — «О дружбе фронтовой» (нохчий меттала).
18.55 — «Нохч - гIалгIайчен дин».
19.15 — Закон. Бонгбо. Моралы.
20.00 — «Бийса дахьъала хийна шуи, бераш!»
20.15 — «Кердадараш».
20.20 — Баскетбол. Европейски чемпионат кубок. Маiанах.
21.00 — «Хьа».
21.40 — Дозал дехьарча фильма экран. «Пальто для Германн» (ЧССР).
22.50 — «Iан дийнахьа». Телевизионни документал я ьыя филь ма премьера.
23.00 — «Кердадараш».

12 ДЕКАБРЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Хьа».
8.40 — «Абая лаьтта». Телевизионни документальни фильма премьера.

БАХАЧА НАЬХА ТЕРКАМГА!

Грозненски алектрически сетей предприяте берригача паччахьалихен а частни сектора а абоненташта хьалхадоаних электроэнерги дIахецара дIа-хьа еча расчеташка а хьажа тIадиса декхар 1986 ш. ноябре — декабре дIадала дезалга. Нагахьа санна йиллачча хана 1986 шера 25 декабрив кIаччалца декхар дIа да лоь, кхы хьалха цо доакхаш электроэнерги да ца хецаш соца а ергья, цхьаккха тайна претензаш хьатIа а эндарт!ар.

ХЬАМСАРА НОВКЪОСТИЙ!

Самолетаца гIорт да хилар МГА оттаьлча ханал тIехьагIа хьахайтача, пайда оцанза долча билетех денар хIама ца доаккхаш яхьалургба, нагахьа санна доданар хIама ца тIара ярселлаш дIалийца хуьре. Пассажир декхарийла да аэропорте самолет йодача дийнахьа «йиза я» е «иза яц» йьнна йздаь накъат дIаэца. Иштта белгалдаьлча билетех денар юкъадIалар самолета тIара ярселлаш дIалийца хинна хилар бокъонца чIоагIдича.

РАДИО

11 ДЕКАБРЬ

6.40 — Керда хоамаш.
8.55 — 7.00 — Хоамаш.
8.15 — Передачай программа.
8.35 — Реклама.
8.40 — 9.00 — «Дега хьекамца» (гIалгIай меттала).
11.15 — Къамел дер районан радио, Урус - Мартановскн радиона передача.
11.30 — Госпремиена: гIулха, яхаши — йоаноханан (нохчий меттала).
11.45 — 12.00 — «Гуш йолча дегийгIа действенность». Беседа.
15.15 — 15.30 — «Патриот» (нохчий меттала).
17.15 — Передачай программа. Хаоттам.
17.16 — «Доттагlгй оазаш».
17.31 — «Хьамсара илеш» Музыкальни программа.
18.00 — Керда хоамаш.
18.30 — «Юртара вахар».
18.40 — 19.00 — «УнахцIено». Радиомурнал.

УКВ

17.00 — «Дунен халкъий музыкальни фольклор».
17.34 — Машарахь нъаъегамахь дола йлеш.
18.05 — «Хьаста йистера йа-шагIкхетара». А. Хаишалумова дуьхьа.
18.25 — Довзаш дола йлеш.

12 ДЕКАБРЬ

6.40 — Керда хоамаш.
8.55 — 7.00 — Хоамаш.
8.15 — Республиканскнн газетий обзор.
8.35 — Передачай программа.
8.30 — «Iилгай меттала, шу!»
8.45 — 9.00 — «Его призвание — творить добро». Очерк (нохчий меттала).
11.15 — 12.00 — «Операца вIашагIкхетара».
15.15 — 15.30 — «Юртарча сотсиалистическа йоза заметкаш» (гIалгIай меттала).
17.15 — Передачай программа. Хаоттам.
17.16 — «Коммунист фермер» (гIалгIай меттала).
17.31 — «Iилгай сийгаш» (гIалгIай меттала).
18.00 — Керда хоамаш.
18.30 — «Ферма да». Очерк.
18.40 — 19.00 — «Бахара хьасап — советски».

УКВ

17.00 — «Илли оал Жанна Бичевскаех». Музыкальни программа.
17.28 — Сакъердама дуьхьара.
17.45 — Художественни самодеятельносто довзъашоал йьступленш.
18.21 — Хьамсара мехках

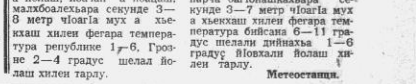

Тахан республике гIолленгрозненски хулацлуп мохкаш а йоацаш, йоачан а йоацаш, малхбалеалхара секунде 3—8 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилен фегара температура республике 1—6 градус йIоахкаш йолаш хилен тарлу.

Кхоана мохкаш а йоацаш, йоачан а йоацаш, тайп-тайпара оагIонашкахьа секунде 3—7 метр чIоагIа мух а хьекхаш хилен фегара температура бийсана 6—11 градус шеларш дийнахьа 1—6 градус йIоахкаш йолаш хилен тарлу.

Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364907. г. Грозный. Маяковске, ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редактора заместитела — 2-85-07; бехнтокхама секретара — 2-84-68; отделаш: партийни вехара — 2-80-12. 2-54-04; промышленностен транспо ртнен — 2-75-81, 2-65-01: юрта боахама—2-47-84, 2-90-66. культура — 2-84-75, 2-75-78; писъмой — 2-85-64; машинописни бюро — 2-89-51; корректорскае — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора — 2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-68; отделов: партийной жизни — 2-80-12, 2-54-04; промышленности и транспорта — 2-75-81, 2-65-01; сельского хозяйства — 2-90-66, 2-47-84; культуры — 2-64-75, 2-75-78; писем — 2-85-64; машинописное бюро — 2-89-51; корректорская — 2-89-88.

СФ05383. «Грозненский рабочий» издательства типографии, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 4643.

Газет арадувл шинареи,
ереи, шоаттеи деношка